

NORGES HØYESTERETT

Den 25. april 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Bull og Falch i

HR-2023-782-U, (sak nr. 23-022909SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

I.

Boa Offshore AS

(advokat Erlend Laupstad Solberg)

mot

Calexco S.à.r.l

(advokat Stein Pettersen
advokat Filip Truyen)

II.

Calexco S.à.r.l

(advokat Stein Pettersen
advokat Filip Truyen)

mot

Boa Offshore AS

(advokat Erlend Laupstad Solberg)

avsagt slik

K J E N N E L S E   O G   B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder tvangsfullbyrdelse av en plikt til å stemme for visse vedtak på generalforsamlingen i et aksjeselskap.
- (2) Boa Offshore AS og Calexco S.à.r.l eier henholdsvis 63,04 prosent og 36,96 prosent av aksjene i Boa IMR AS. En tvist mellom selskapene ble avgjort ved voldgift. Tvisten knyttet seg til en investeringsavtale som regulerte deres investeringsforpliktelser i Boa IMR. Voldgiftsdom ble avsagt 27. januar 2022, og domsslutningen punkt 3 har denne ordlyden:

«Calexco S.à.r.l har i generalforsamling i Boa IMR AS plikt til å stemme for, samt på annen måte medvirke til, at beløpet omfattet av domsslutningen punkt 2 utbetales til Boa Offshore AS gjennom ett eller flere skjevdelte utbytter og/eller kapitalnedsettelse og/eller gjennom andre utdelinger fra Boa IMR AS, likevel slik at utdelingene ikke kan overstige det som lovlig kan utdeles etter aksjelovens regler.»

- (3) Beløpet som er omfattet av domsslutningen punkt 2, er 87,6 millioner kroner.

- (4) I generalforsamling i Boa IMR 21. april 2022 var det fremmet sak om skjevdelt tilleggsubytte og kapitalnedsettelse i samsvar med voldgiftsdommen. Calexico stemte mot forslagene, som derved ble nedstemt.
- (5) Boa Offshore begjærte tvangsfullbyrdelse av Calexcos stemmeforpliktelse. Trøndelag tingrett avsa 4. oktober 2022 kjennelse, hvor Calexico i korthet pålegges å betale en tvangsmulkt på 100 000 kroner for hver uke som går fra avholdelse av generalforsamling i Boa IMR, hvor Calexico ikke stemmer for nærmere bestemte forslag til vedtak. Calexico ble også dømt til å dekke Boa Offshores sakskostnader.
- (6) Calexico anket tingrettens kjennelse. Boa Offshore innga avledet anke, som gjaldt fullbyrdelsesmåten. Frostating lagmannsrett avsa 9. januar 2023 kjennelse med slik slutning:
- «I hovedsaken:
1. Anken forkastes.
- I avledet anke:
2. Anken forkastes, dog slik at det gjøres slik endring i slutningen:
- Calexico S.à r.l ilegges en tvangsmulkt på 100 000 – hundre tusen - kroner for hver uke som går inntil Calexico S.à r.l i ekstraordinær generalforsamlingen i Boa IMR AS har stemt for følgende forslag om kapitalnedsettelse slik dette ble vedtatt av styret i Boa IMR AS i styremøte 19. september 2022:
- [...]
- I begge tilfeller:
3. Partene bærer egne sakskostnader for lagmannsretten.»
- (7) Lagmannsretten kom til at tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14 første ledd ikke ga anledning til å tvangsfullbyrde stemmeforpliktelsen på annen måte enn ved ileggelse av tvangsmulkt. Boa Offshore vant derfor ikke frem med sin påstand om at tvangsfullbyrdelsen skulle gå ut på å gi selskapet rett til å stemme for Calexcos aksjer.
- (8) Både Boa Offshore og Calexico har anket til Høyesterett. Begge ankene gjelder lovtolkningen.
- (9) *Boa Offshore AS* anfører i sin anke at lagmannsretten har bygget på en uriktig forståelse av tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14 første ledd. Regelen gir domstolene myndighet til å overlate til Boa Offshore eller namsmyndigheten å stemme for Calexcos aksjer i samsvar med slutningen i voldgiftsdommen. Boa Offshore har påstått at lagmannsrettens kjennelse, slutningen punkt 2 så langt den forkaster selskapets anke, og punkt 3 oppheves, og at selskapet tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.
- (10) *Calexico S.à.r.l* har tatt til motmæle og anfører at lagmannsretten har tolket § 13-14 første ledd riktig. Stemmeretten på generalforsamlingen kan ikke bemyndiges andre uten aksjeeiers samtykke.

- (11) I sin egen anke anfører Calexico at lagmannsretten har bygget på en uriktig forståelse av tvangsfullbyrdelsesloven og voldgiftsloven da den kom til at retten mangler kompetanse til å prøve om det foreligger selskapsrettslige hindringer for handlingen som søkes fullbyrdet. Selve voldgiftsdommen er det imidlertid ikke reist innvendinger mot. Calexico har påstått at lagmannsrettens kjennelse oppheves og at selskapet tilkjennes sakskostnader for Høyesterett.
- (12) Boa Offshore har tatt til motmæle mot Calexicos anke. Det anføres at den reelt sett angriper lagmannsrettens konkrete rettsanvendelse, og da særlig knyttet til hvordan voldgiftsdommen skal forstås, noe Høyesterett ikke kan prøve.
- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* kan prøve lagmannsrettens generelle lovtolkning, jf. tvisteloven § 30-6 bokstav c.
- (14) Ankeutvalget bemerker at partene ikke har gjort gjeldende innvendinger mot tvangsgrunnlaget – voldgiftsdommen. Gjenstand for tvangsfullbyrdelse er derfor den handleplikten – stemmeforpliktelsen – som fremgår av domsslutningen.
- (15) Boa Offshore har i sin anke gjort gjeldende at lagmannsretten har tolket tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14 første ledd uriktig. Regelen har denne ordlyden:
- «Tvangsfullbyrdelse av andre handleplikter enn de som er nevnt i §§ 13-8, 13-11 og 13-13, skjer ved at tingretten ved kjennelse enten gir saksøkeren rett til å utføre handlingen, eller bestemmer at namsmyndigheten selv skal utføre den, eller pålegger saksøkte en løpende mulkt for hver dag eller uke som går uten at handleplikten blir oppfylt.»
- (16) Regelen fastsetter tre alternative måter å tvangsfullbyrde andre handleplikter enn de som er nevnt i §§ 13-8, 13-11 og 13-13. Den stemmeforpliktelsen saken gjelder, er ikke nevnt i disse andre bestemmelsene. Basert på ordlyden er derfor alle de tre alternativene i § 13-14 første ledd tilgjengelige ved fullbyrdelsen.
- (17) Lagmannsretten kom til at bare det ene alternativet – tvangsmulkt – kan anvendes i et tilfelle som dette. Utelukkelsen av de to andre alternativene – å gi saksøkeren rett til å stemme for aksjene og å la namsmyndigheten gjøre det – er begrunnet i lovforarbeidene.
- (18) Den tidligere tvangsfullbyrdelsesloven 1915 §§ 237 og 239 beskriver de samme tre fullbyrdelsesalternativene. Disse reglene ble forstått slik at dersom fullbyrdeshandlingen «bare kan utføres med saksøktes medvirkning», var tvangsmulkt eneste alternativ, se Ot.prp.nr.65 (1990–1991) side 49-50, som er forarbeidende til gjeldende lov. I slike tilfeller kunne handlingen med andre ord ikke overføres til saksøkeren eller namsmyndigheten ved tvang.
- (19) I høringsutkastet fra 1979 til ny tvangsfullbyrdelseslov, referert samme sted i proposisjonen, fremgår at departementet mente at «namsmyndigheten bør stilles friere når det gjelder å beslutte hvordan oppfyllelsen av de handleplikter som det her er tale om, skal søkes gjennomført». Men det fremgår også:
- «Det skulle imidlertid ikke være nødvendig å peke på at mulktalternativet må være det eneste i de tilfeller hvor handlingen bare kan utføres av saksøkte selv, i det hele mener departementet at det ikke i lovteksten bør sies noe nærmere om i hvilke situasjoner de ulike gjennomføringsalternativ bør velges.»

- (20) På dette grunnlaget ble § 13-14 vedtatt, se også proposisjonens spesialmerknader til bestemmelsen.
- (21) Ankeutvalget er derfor enig med lagmannsretten i at mulktalternativet er det eneste i de tilfellene *saksøktes medvirkning er nødvendig* for å fullbyrde handleplikten. Dette inkluderer utvilsomt de tilfellene hvor den aktuelle handlingen er så personlig at saksøkte ikke kan overlate den til andre.
- (22) Etter ankeutvalgets syn er imidlertid saksøktes medvirkning ikke på samme måte nødvendig for de handlingene saksøkte frivillig kan la andre utføre, typisk ved å gi fullmakt. Da er ikke handlingen personlig på en slik måte at den *må* utføres av saksøkte selv. Dersom saksøkte frivillig kan overlate handlingen til en annen, er det mulig å gjøre det samme ved tvang. Den åpne ordlyden i § 13-14 første ledd tilsier at bestemmelsen hjemler en slik tvangsoverføring. Tolkningen støttes av hensynet til å sikre mest mulig effektiv tvangsfullbyrdelse.
- (23) Det følger av aksjeloven § 5-2 at en aksjeeier har rett til å delta på generalforsamlingen ved fullmektig. Aksjeeieren kan i den forbindelse også pålegge fullmektigen plikter, typisk om hvordan fullmektigen skal stemme i en bestemt sak.
- (24) Ankeutvalget er på denne bakgrunn kommet til at lagmannsretten har tolket tvangsfullbyrdesloven § 13-14 første ledd uriktig. Alle bestemmelsens tre alternativer er mulige måter å tvangsfullbyrde en aksjeeiers plikt til å stemme i en konkret sak på generalforsamlingen i et aksjeselskap, når det fremgår av tvangsgrunnlaget hva stemmegivningen skal gå ut på.
- (25) Lagmannsrettens kjennelse må derfor oppheves i sin helhet. Boa Offshore har fremsatt bare ett fullbyrdeskrav. Det vil være opp til lagmannsretten å avgjøre hvilket fullbyrdesalternativ som skal velges.
- (26) Hva gjelder *anken fra Calexco*, bemerker ankeutvalget at utvalget kan nekte en anke fremmet dersom den ikke reiser spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, og heller ikke andre forhold taler for at anken bør prøves, jf. tvisteloven § 30-5. Ankeutvalget finner at anken fra Calexco bør nektes fremmet.
- (27) Anken fra Boa Offshore har ført frem, og anken fra Calexco har ikke ført frem. Boa Offshore har derfor krav på dekning av sakskostnader for Høyesterett, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. Boa Offshore har fremlagt sakskostnadsoppgave på til sammen 163 750 kroner, som inkluderer merverdiavgift. I tillegg kommer ankegebyret på 7 458 kroner. Kravet tas til følge, jf. § 20-5 første ledd.
- (28) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves.
2. Anken fra Calexco S.à.r.l nektes fremmet.
3. I sakskostnader for Høyesterett betaler Calexco S.à.r.l til Boa Offshore AS 171 208 – etthundreogsyttientusentohundreogåtte – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne avgjørelsen.

Henrik Bull
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)